Vijfde Jaargang, Nummer 17 Verschijnt vierwekeliks 14 Oktober 1933

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm. Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698, Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr. 124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 0,75 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0,05 per eksemplaar. Oplaag 3000 eksemplaren.

DOOR DE STORMEN HEEN

Wanneer we nu praten over kdo Lanti, dan weten we, dat we het nu niet meer hebben over een onbekende. In de rijen der esperantisten, en zeker die van de arbeidersesperantobeweging, heeft zijn naam een zekere klank verworven. Niet alleen in ons land, door ons ijveren voor SAT, maar in de gehele esperanto-wereld waar hij zijn vrienden en.... tegenstanders telt. Hij zou geen man van betekenis zijn, als hij ook deze laatsten niet had en, kunnen we er aan toevoegen, zijn werk zou geen betekenis, geen inhoud gehad hebben. Dies sprak men wel afkeurend van het Lantiisme.

Het karakteriseert de leider in hem, dat hij, ofschoon vermoeid en teleurgesteld door velerlei tegenwerking in eigen kamp, zijn post, die hij verwierf door zijn geestelike eigenschap, niet verliet in dagen van krisis en zich er eerst nu van onthief toen bleek, dat zijn schip behouden en in veilige haven geloodst was.

Twaalf jaar heeft het op zijn kompas de wereldzee bevaren, terwijl ondergrondse zeeën het dreigden lek te slaan, de golven het beukten en stormen uit alle richtingen het teisterden.

De struktuur bleek deugdelik om al deze tot ondergang samenspannende elementen te kunnen weerstaan. Het heeft losse delen in deze strijd gelaten, maar het roer verloor het niet. De stuurlui en de betrouwbaren uit de bemanning, die hun schip en zijn kaptein vertrouwden, bleven aan boord. Alleen de onbetrouwbaren, die niet geloofden dat het doel ooit bereikt zou worden, verlieten het huns inziens zinkende schip, om in de golven te verdwijnen of ze stapten over op een schijnbaar steviger bodem, die minder van hun kracht en kapasiteiten eist.

Alle zeilen werden bijgezet, de gaten gestopt.

Zo ging Lanti's schip met volle kracht zijn dertiende ankerplaats tegemoet. Daar, in Stockholm's haven, met enthusiasme begroet, kon kdo Lanti de leiding vaarwel zeggen en die overlaten in andere handen.

Zo zouden we SAT en Lanti, die zo nauw met elkaar verbonden waren, willen kenschetsen.

Vanzelfsprekend is het, dat kdo Lanti als oprichter van SAT deze geestelike inhoud heeft gegeven, ontleend aan z'n esperantist zijn. Grote simpatie hebbende voor Zamenhof als mens en als grondlegger van dat taalkundig gewrocht, het Esperanto, is het geen wonder dat beide in zo verre samengaan, dat ze meenden, dat het niet voldoende is esperanto simpel als taal te propageren, maar dat het een ziel moest bezitten, waaraan het een hogere funksie en mede daardoor zijn levensvatbaarheid kon ontlenen.

Eenmaal met esperanto kennis gemaakt hebbende, was het kdo Lanti niet genoeg, het persoonlik te beoefenen, maar beijverde hij zich wegen te zoeken, die leiden zouden tot een zo groot mogelike verbreiding, in het belang en ten dienste van het proletariaat. De verwachte steun van de arbeidersinstanties bleef uit en in plaats van, zoals hij gehoopt had, terzijde te worden gestaan, liet de komintern hem weten, dat ze zich met deze dingen niet kon inlaten. Op grond van de basis en struktuur van SAT werden deze en zijn leider van alle kanten verdacht gemaakt en verguisd bij instanties, die de mogelikheden, door esperanto geboden, niet kunnen bevatten, uit hoofde van hun onbekend zijn met deze wereldtaal en de waarde daarvan voor de arbeidersbeweging. Wetend, dat door toepassing van esp. andere en deugdeliker wegen kunnen worden betreden, die leiden naar een wereldsosialisme, liet Lanti zich niet verdringen en vervulde hij als arbeider-esperantist zijn taak in dienst van het wereld-proletariaat.

Als organisatie verkreeg SAT zijn eigen betekenis, alsook door zijn struktuur, die zijn leden in staat stelt hun horizont te verruimen. Als SAT ten slotte moeizaam verworven ondervinding, getoetst aan zijn eigen ideeën, op eigen wijze aanwendt in de strijd voor een betere samenleving, voor een hogere levensorde, met een eigen visie op het wereldgebeuren en met veronachtzaming van grenzen en naties, de ontwikkeling daartoe tracht te beinvloeden, dan wijte men dat niet aan SAT of zijn leider, maar aan de arbeidersbeweging en zijn leiding in alle landen, die verzuimden deze invloeden in haar banen te leiden. Dank zij dit verzuim kon de „sennacieca" wereldbond als kulturele organisatie baanbrekend werk verrichten onder esperantisten. En mede de idee van het „sennaciisme" veld winnen.

Aan kdo Lanti danken we onze scholing in de wereld-arbeiders-esperantobeweging, middels zijn geestelike leiding en schrifturen. Deze woorden willen we kdo Lanti wijden bij zijn vertrek uit de leiding van SAT, die hij, naar we hopen, nog lang met raad en daad zal bijstaan in haar zware taak.

ESPERANTO, JUIST NU!

Het valt niet te ontkennen, dat de strijd van de arbeidersbeweging in deze tijd zwaarder is dan ooit te voren. In deze tijd wordt de beweging feller aangevallen dan in normale tijden. En konden wij in de voorkrisistijd rustig werken aan de ontwikkeling der arbeidersklasse, tans woedt de storm ook over ons. En het is zo bedroevend dat we, behalve de aanvallen van fascisme en reaksie, ook moeten vechten tegen genoten van wie we juist medewerking zouden verwachten. Zij werpen ons voor: Het

is nodig dat de arbeiders opgetrommeld worden tegen fascisme en militarisme en jullie met je geklets over Esperanto houdt de arbeiders van de werkelike strijd af.
Inderdaad zijn ook wij van mening dat de arbeidersklasse paraat moet zijn. Maar moet zij dan plotseling haar kulturele goederen gaan prijsgeven? Moet zij afstaan wat in jarenlange moeizame opbouw werd verkregen? Dat nooit!
Vergeten wij niet, dat wat de arbeiders aan geestelike ontwikkeling werd bijgebracht het enige is, wat zij bezit.
Het lijkt heel verstandig om te beweren dat wij ons front naar een andere kant moeten keren. Maar wat komen moét, is toch niet tegen te houden. En alleen dan, wanneer de arbeidersklasse voldoende geschoold en ontwikkeld is, wanneer zij de waarde beseft van de kennis die haar is bijgebracht en met haar kennis de weg blijft zoeken naar het ware en niet het valse en bedriegelike, slechts dan zal zij bij een tijdelike onderdrukking als b.v. in Duitsland, de weg naar ons ideaal kunnen terugvinden.
Er is nog iets. Fascisme en nationaalsosialisme komen op voor een bedriegelik nationalisme. In een wereld die smacht naar een internationale regeling van de produksie en distributie schreeuwt men om „nationaal zelfbehoud". En onze tegenstanders hebben daarom zo'n gemakkelik spel omdat het merendeel der IIe en IIIe Internationale niet de grote waarde beseft van het internationalisme. Zij hebben geen kontakt met hun kameraden van over de grenzen, omdat hen het middel der verbinding, de taal, ontbreekt. En het zijn slechts de arbeiders-esperantisten, die ware internationalisten zijn. En elke man en elke vrouw, die wij kunnen bewegen onze taal te leren en te gebruiken voor hun klassedoeleinden, zal een schakel vormen van de hechte band, die voor het nationalisme de dood zal betekenen.

Den Haag. Anton Limburg.

Radiouitzendingen in Oostenrijk.

Vanaf 18 Oktober vinden elke Woensdag uitzendingen in het esperanto plaats, vanuit Weenen, om ongeveer 21.05 uur, (België 20.45 uur) na de offisieele mededelingen. Men schrijve over de ontvangst aan Aŭstria Esp. Asocio, 1. Neue Burg, Wien. De onderwerpen zijn:
18 Oktober: Regeringsraad Steiner over: Een internationale konferentie Weenen-Boedapest en haar betekenis voor het Oostenrijkse vreemdelingenverkeer.
25 Oktober: Dr. Franz Uebelhör: „De staatsteaters in Weenen".
1 November: Walter Smital: „De nationale biblioteek in Weenen en het daarmee verbonden Esp. Museum".
8 November: Nikolaas Hovorka: „De moderne Oostenrijkse poezie".

Resolutie van de sosialistiese fraksie.

Tijdens het laatste kongres van SAT (de Wereldbond van Arbeiders Esperantisten) te Stockholm werd, in een spesiale vergadering van de sosialistiese fraksie, de handelwijze van de oostenrijkse arbeiders esperantistenbond (ALLE) besproken, welke leidde tot het oprichten, naast SAT, van een Internationale van sosialistiese esperantisten (ISE).
De verdere scheuring waarmee de arb.esperantobeweging door deze daad wordt bedreigd, gedeeltelik in enkele landen reeds plaats vond, wordt ten zeerste betreurd en afgekeurd in de aangenomen resolutie,welke hier volgt:

De vergadering der sosialistiese fraksie van mening en overwegende,
dat ISE haar leden, door haar organisatievorm, in nationale groepen houdt, in tegenstelling met de struktuur van SAT als wereldbond, in welks verband de sos. fraksie ten volle kan funksioneren;
dat ISE in vergelijking met de sos. fraksie van SAT-leden, geen deugdeliker basis geeft, en dus tot scheuring leidt;
spreekt haar afkeuring uit over de gedragingen van die partijgenoten, welke deelnamen aan de oprichting van ISE, en over de oprichting van ISE als zodanig;
roept alle sos. dem. esperantisten op de sos. fraksie van SAT-leden te steunen en hun krachten te wijden aan de versterking der fraksie, opdat de stichting van ISE ongedaan gemaakt worde;
Besluit deze resolutie te publiseren in „Sennaciulo", in de esp. en sos. pers.

Voor de Sosialistiese fraksie in SAT:
John Johansson, voorzitter.

Deze resolutie gaarne publiserende, wekken we onze sosiaal-demokratiese leden op achter het besluit harer fraksie te staan, ter versterking van SAT en het behoud der eenheid in onze Federatie.
Reeds is door het optreden der oostenrijkse en hongaarse LEA's (in Hongarije echter niet gesteund door een besluit van het kongres, doch genomen door het bestuur) de tweespalt in Frankrijk en Tsjecho-Slovakije een feit, door het oprichten van afzonderlike sosialistiese groepen en ondervinden onze leden in België reeds hinder van het onheilzame gewroet van enkelen hunner partijgenoten.
Echter is het gevolg, dat aktiever dan ooit de sos. leden, alsmede de andere arb.esp.org., opkomen voor SAT en zijn struktuur, getuige het feit, dat als voorz. van de sos. fraksie nu optreedt de hoofdredakteur van het zweedse dablad „Socialdemokraten", kdo John Johansson, en het zweedse parlementslid en hoofdbestuurder van de spoorwegarb.bond, kdo Ernst Eriksson, als voorzitter van de zweedse arb.esp.-bond met deze bond ten volle staat naast SAT. De uitgifte van een sosialistiese antologie (bloemlezing uit het werk van vooraanstaande sosialisten uit alle landen) door de sos. fraksie, het in schriftelik kontakt brengen der vrouwelike pgn. uit de gehele wereld, wijst eveneens in die richting.
En niet in het minst blijkt de overbodigheid wel van ISE, bestaande uit 2 LEA's en 2 groepen, uit het schitterende SATkongres — in deze tijd nog wel — pas gehouden te Stockholm, waaraan de zweedse LEA *en* de sos. dem. hun volle medewerking en steun verleenden. Het doorslag gevende element is, hetgeen we steeds voorhielden en nu door Johansson in zijn blad aan de oostenrijkse kdoj wordt tegengeworpen, dat ISE zal blijken te zijn een esp. beweging van leiders, maar niet van gewone leden.

EN TOCH....... EEN GOED KONGRES!

Over het „universele" kongres der neutrale esperantisten, ondanks alles toch te Keulen gehouden, lezen we in „Kristana Gazeto", het orgaan van de Nederl. Christelike Esp.-Ver. een kenmerkend verslag, waaruit we een en ander ter kennis onzer lezers brengen. Na de mededeling, dat het opheffen der Esp.-feesten in Keulen een geweldige terugslag zou hebben op de Esp.-leden in Keulen (alsof deze terugslag al niet veroorzaakt was door het vernietigen der arbeiders esp.-organisaties) volgt dan:

Men kan wel zeggen, dat hem (de kongresbezoeker) geen haar op het hoofd gekrenkt werd. Overal welwillendheid en hulpvaardigheid. Wie gelegenheid had, meer achter de coulissen te kijken, bemerkte b.v., dat de nieuwe burgemeester van Keulen geweigerd had het kongres welkom te heten en ten slotte vanuit Berliin gedwongen werd, het toch te doen.
Natuurlik waren er veel dingen, die de buitenlandse deelnemers onaangenaam aandeden. Zo is het gewoonte, dat bij de openingsplechtigheid het Esp. lied gezongen wordt. Dit gebeurde ook nu, maar niet eerder, dan dat het Deutschlandlied en het Horst Wessellied gezongen waren. Dan de hakenkruisvlaggen in de zaal, waarvan er één gedeeltelik de Esp. standaard bedekte, de Keulse burgemeester, die in vol nazi-uniform aanwezig was, het mankeren van de Esp.-vlag op de toren van het kongresgebouw, enz.

Verder nog een mededeling over een preek „doorspekt van nationale gevoelens" in 't esp. gehouden door de duitse dominee Koopman in de Prot. kerk en, dat het kongres door maar 1000 deelnemers uit 34 landen bezocht was.

Oordeel van een minister van Onderwijs.

De sos. dem. minister van onderwijs in Zweden, Arthur Engberg ter begroeting in het 13e SAT-kongres aanwezig zeide:
„Iedere zweedse arbeider en arbeidster dient esperanto te leren. Als de mogelikheid daartoe bestaat kan men later ev. een der moderne talen leren."

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

NEOLOGISMEN.

Het al of niet noodzakelike van het invoeren van neologismen, d.z. nieuwe woorden, in Esperanto, aan te roeren, is wat riskant, en wel, omdat hieromtrent de meningen der esperantisten onderling nogal uiteenlopen. Waar de een meent, dat een nieuw woord absoluut noodzakelik is, is de ander er even beslist van overtuigd, dat datzelfde woord het meest overbodige is. En opmerkelik, soms lezen we een hartstochtelike bestrijding van nieuw in te voeren woorden, terwijl dezelfde auteur in hetzelfde artiekel andere nieuwe woorden niet slechts gebruikt, doch zelfs verdedigt!

Men begrijpt dus, dat ik wel — op een verzoek — óók mijn mening ten beste wil geven, maar dat die er geenszins aanspraak op maakt, de juiste mening te zijn, eenvoudig omdat er geen autoritaire mening is!

Volgens mijn mening dan staan alle esperantisten niet gelijk tegenover invoering van een of ander neologisme. De een zal kompetent zijn in een bepaald vak, waar hij het gemis aan de juiste uitdrukkingen in Esperanto erg aanvoelt, terwijl de leek in dat vak, hoe goed esperantist hij overigens ook kan zijn, daar absoluut niet over oordelen kan. Behalve dat, speelt ook de nationaliteit en de meer of mindere bedrevenheid in de taal een voorname rol in het bepalen of een nieuw woord al dan niet noodzakelik is.

Al naar de wijzen, waarop we neologismen hebben te beschouwen, zouden we ze als volgt kunnen indelen:

1e. **Wetenschappelike woorden,** die al internationaal bekend zijn onder een latijnse of griekse vorm. De wetenschap, die die woorden onder geen beding missen kan, zal die ook in het Esperanto nodig hebben. Daar de internationale taal der wetenschap het latijn is, zullen de Esperanto-woorden natuurlik hieruit moeten worden afgeleid. Onder deze groep vallen de namen van dieren en planten, voorzover die al geen algemene bekendheid hebben, van chemikaliën e.d.
Voorbeelden: *Tentredo* = bladwesp (*Tenthredo scalaris*), *aktinio* = zee-anemone (*Actinia mesembryanthemum, magnolia* = *Magnolia, lemno* = eendekroos (*Lemna trisulca*), *pneŭmonio* = longontsteking.

2e. **Techniese termen,** die slechts voor een deel internationaal bekend zijn, doch, vooral de vaktermen uit de verschillende vakken van handarbeiders, alleen benamingen hebben in de landstalen. Voor zover die benamingen niet zijn te vormen uit de reeds bestaande woorden, moeten er nieuwe woorden voor ingevoerd worden. Dat kan alleen de taak zijn van deskundigen in een of ander vak of beroep. Een timmerman wage zich er dus liever niet aan bijv. schildersgereedschappen te vertalen, of een metselaar termen uit de boekhouding!

3e. **Woorden, die menig esperantist maar al te zeer geneigd is in Esperanto in te voeren alleen door gebrek aan ervaring,** terwijl de meer bekwame esperantist in staat is er geschikte samenstellingen voor te vormen. Voor deze gevallen zijn neologismen dus absoluut overbodig. Hier past de raad aan menig beginnend schrijver in Esperanto: Leer eerst de taal goed, voor ge zelf nieuwe woorden vormt!

4e. **Woorden, die sommige letterkundigen prefereren boven samenstellingen met** *mal* **of andere lange samengestelde woorden.** B.v.: *trista* i.pl.v. *malgaja, kurta* i.pl.v. *mallonga.* Ook al omdat die nieuwe woorden meer internationaal zijn, b.v. *isomorfa* i.pl.v. *samforma, multipliki* i.pl.v. *obligi* enz. Persoonlik acht ik verreweg de meeste dier nieuwe woorden overbodige ballast.

5e. **Woorden, wier gemis in Esperanto een of enkele volken voelen, daar zij een dergelik woord in de eigen landstaal bezitten,** terwijl andere volken, aan wie die woorden vreemd zijn, dat gemis dus niet voelen. Dergelike woorden, die wij, nederlanders, kennen, en wier gemis we dus voelen zijn o.m. *stemming, halen, mogen, drijven, zich haasten.* Misschien kan het zijn nut hebben zulke woorden ook in Esperanto in te voeren, doch men zij daar heel voorzichtig mee, daar men altijd riskeert, dat een buitenlander, aan wie zo'n woord geheel vreemd is, de betekenis ervan niet vat.

De vertalingen, die we in onze literatuur voor laatstgenoemde woorden vinden, zijn de volgende:

stemming = *atmosfero, animstato, humoro, agordo,* al naar de betekenis;
halen = *(iri por) alkonduki, (iri por) alporti, preni;*
mogen = *povi, devi, esti, permesite, rajti, havi la rajton, havi permeson, rajte povi;*
drijven = *naĝi, flosi;*
zich haasten = *rapidi.*

En de neologismen, die men voor deze betekenissen tracht in te voeren, en die dan ook in sommige woorden al voorkomen, zijn:

holi = halen, *darfi* = (ook *lici*) = mogen, *drivi* = *drijven* en *hasti* = zich haasten.

Ik zie het nut van deze nieuwe woorden niet in, en heb dan ook, met uitzondering van *drivi,* dat meer algemeen is, nooit de behoefte gevoeld ze te gebruiken. Behalve, dat we door zulke woorden te gebruiken, riskeren, zoals ik zeide, niet begrepen te worden, komen we tevens in de verleiding meerdere nieuwe woorden zelf te vormen voor begrippen in onze taal, die we anders niet zouden kunnen weergeven, dikwels slechts uit gebrek aan ervaring. En wat zou er van Esperanto terecht komen, als ieder esperantist zo handelde: voor elk woord, dat hij op geen andere wijze vertalen kan, zelf een woord scheppen?

En ten

6e. **Spesifiek nationale woorden,** die in de praktijk in Esperanto ook niet gemist kunnen worden, ook al, omdat velen ervan een internationale betekenis hebben verkregen als: *bolŝevismo, faŝismo, karabiniero, fjordo, oero, ukazo* e. d.

UNU.

Telwoord — onbepaald lidwoord — voornaamwoord.

Een onbepaald lidwoord kent het Esperanto niet. Toch, als we oudere Esp.-werken, ook zelfs van Zamenhof, lezen, ontmoeten we vaak het woordje *unu,* waar we het in het nederlands zouden weergeven door het **lidwoord van onbepaaldheid:** *een.* Zo zien we bijv.:

„**Unu** *vidvino havis du filinojn....*",
„*En* **unu** *tago, kiam ŝi estis apud....*",
„*Ŝi vidis* **unu** *sinjorinon....*".

Toch moet men dit *unu* niet zozeer als een lidwoord opvatten.

Eigenlik is het een **voornaamwoord** met de betekenis *een zekere, een bepaalde.* We zouden immers zeggen: *Op zekere dag, ...*; en dan vertalen: *Iun tagon....* We zien dus dat dit *unu* in genoemde voorbeelden heel goed vervangen kan worden door *iu.* In werken van de laatste tijd komt *unu* dan ook niet meer in de betekenis van *een zekere* = *iu* voor, maar schrijft men *iu.* Als schijnbaar onbepaald lidwoord, of juister: als onbepaald voornaamwoord in deze betekenis heeft *unu* dus afgedaan. In een ander geval wordt *unu* evenwel nog als voornaamwoord gebezigd, n.l. in *elkaar* = *unu la alian.* Doch ook hier kan *unu* gemakkelik door *iu* vervangen worden. Toch heb ik dat nog nergens gezien. Alleen Dr. Sentis stelde in 1916 voor *unu* niet meer als voornaamwoord te gebruiken. Tevens stelde hij voor (in zijn werkje „Kion bezonas Esperanto?") het tweelettergrepige telwoord *unu* te

veranderen in *un*, wat als éénlettergrepig woordje in alle opzichten beter voldoet. Sentis bracht tevens in herinnering, dat zelfs Zamenhof in zijn voorstellen, waarmede hij indertijd aan enige taalhervormers tegemoet wilde komen, *unu* door *un* wenste te vervangen.

Onlangs vroeg mij een lezer, waarom Zamenhof voor dit telwoord een tweelettergrepige vorm gekozen had, terwijl alles voor een éénlettergrepig woordje pleit. De reden is, dat Zamenhof *unu* ook als voornaamwoord toepaste, en het als zodanig een meervouds-j krijgt: *unuj*, in *unuj la aliajn*. Waar we nu boven gezien hebben, dat *unu* in *unu la alian* door *iu* te vervangen is, is *unuj* in *unuj la aliajn* evenzo door *iuj* te vervangen. Deden we dit, dan zou de eind-*u* van *unu* overbodig worden. Edoch, men doet het niet, en het tweelettergrepige *unu* blijft.

Nog iets over *elkaar*, wat men dikwels vertaalt door *unu la alian* (of *unuj la aliajn*). Vroeger zag men ook wel *la unu la alian*, wat een uitvloeisel is van een nationale gewoonte. Wij zeggen immers ook: *De een de ander*. Daar echter bij geen enkel voornaamwoord een lidwoord wordt gebruikt, doen we beter het ook voor *unu la alian* weg te laten.

Nu zien we verder in de praktijk nog iets biezonders: Staat voor *elkaar* een **voorzetsel** *(op elkaar, in elkaar, bij elkaar)*, dan laat men meestal ook het lidwoord voor *alia* weg. Dit natuurlik om de uitdrukking welluidender te maken. We krijgen dus:

Elkaar = *unu la alian* — bij elkaar = *unu apud alia* — in elkaar = *unu en alia* — op elkaar = *unu sur alia* — onder elkaar = *unu sub alia* — naast elkaar = *unu flanke de alia* enz.

Vóór het eksamen.

Een nieuwe uitgave. Ook te gebruiken in vervolgkursussen en oefeningsbijeenkomsten. Hoe doen we dat?

Zo juist verscheen bij onze Libro Servo een handig boekje getieteld „Vóór het eksamen", samengesteld door het Eksamen-Komitee.

Wij willen er hier de aandacht op vestigen, dat deze uitgave niet alleen bestemd is voor eksamen-kandidaten, maar ook voor allen die, ofschoon ze geen eksamen gaan doen, zich toch willen oefenen om Esperanto zonder fouten te gebruiken.

In de eerste plaats kan men op vervolgkursussen, die gehouden worden voor hen, die juist „Ons Leerboek" hebben doorgewerkt, met behulp van dit werkje de toepassing der taalregels nog eens prachtig repeteren. Dat dit in de regel wel noodzakelik is, zal iedere kursusleider toegeven.

Maar het zijn niet alleen de nieuwelingen, die zondigen tegen de grammatika. In bijna iedere groep vindt men wel leden, die, ofschoon ze zich met spreken en lezen vrij goed weten te redden, toch grammatikaal niet geheel bij zijn. Daarom verdient het aanbeveling op de groepsbijeenkomsten of de konversatie-avonden een half of een heel uurtje te besteden aan grammatika en daarbij „Vóór het eksamen" te gebruiken.

Daarvoor is het nodig, dat niet alleen de leider, maar iedere deelnemer het boekje in zijn bezit heeft. Men gaat dan aldus te werk. Op de eerste avond wordt door ieder der aanwezigen een zin vertaald, als er een bord aanwezig is schriftelik, anders mondeling. Gemaakte fouten worden onderworpen aan een bespreking, waarin zo veel mogelik alle aanwezigen worden betrokken. De taalregels, die niet goed zijn toegepast, worden door de leider verklaard en met meerdere voorbeelden toegelicht en daarna wordt de definitieve vertaling geformuleerd. In de week daarna maakt ieder tuis de vertaling van de behandelde zinnen in een schrift en op de volgende samenkomst wordt dit huiswerk besproken. Ieder krijgt het schrift van zijn buurman(vrouw) en men leest om de beurt een zin op. Dan zal blijken, dat velen toch nog weer fouten gemaakt hebben. Deze worden wederom uitvoerig behandeld en daarna gaat men over tot de volgende serie zinnen. En zo voort.

Nu bestaat de mogelikheid, dat wanneer men in de groepsbijeenkomst aldus te werk gaat, dit voor enige leden, die misschien al verder zijn, een weinig vervelend zou worden. Dit is te vermijden door de meer gevorderden om beurten de leiding van deze vertaaloefeningen op te dragen. Dit heeft tevens het voordeel, dat zij zo doende zelf de taal nog beter leren en bovendien de bekwaamheid verwerven om leiding te geven

Laten dus alle afdelingen deze nieuwe uitgave onder hun leden verkopen en ze op hun bijeenkomsten gebruiken. In tweeërlei opzicht zal dit dan de Federatie ten goede komen.

Ekzamenanto.

Eksamen doen.

Het eerstvolgend eksamen voor diploma A en B zal, bij voldoende deelname, plaats vinden op Zondag 3 Desember a.s. te Amsterdam.

De kosten van deelname zijn: voor kandidaten, die lid zijn van onze Federatie of van LEEN, NK, NCEV, of NOSOBE, voor eksamen A f 2.50 en voor eksamen B f 4.—; voor hen die niet bij een van genoemde organisaties zijn aangesloten, het dubbele.

Werklozen betalen echter de helft. Zij die niet slagen, kunnen aan een volgend eksamen deelnemen voor eveneens de helft (dus niet meer kosteloos.)

Aanmelding vóór 3 November a.s., onder gelijktijdige storting van het eksamengeld op postrekening 142615 ten name van G. P. de Bruin, G. J. van Heekstraat 140, Enschede.

De aandacht wordt erop gevestigd, dat geldzendingen 2 à 3 dagen onderweg zijn. Het is dus gewenst het eksamengeld vroegtijdig te storten. Aanmeldingen, waarvan het geld niet vóór 3 November in ons bezit is, worden ter zijde gelegd.

Zij, die in Mei j.l. niet geslaagd zijn kunnen nog kosteloos aan dit eksamen deelnemen, mits zij zich aanmelden. Zij, die in Mei j.l. niet zijn toegelaten, worden, voor zo ver zij het eksamengeld hebben overgemaakt, zonder nader bericht als deelnemer ingeschreven. Iedere A-kandidaat wordt aangeraden het boekje „Vóór het eksamen" goed door te werken.

G. P. de Bruin, sekr.-penningmeester.
G. J. van Heekstraat 140, Enschede.

WIJ WINNEN VELD.

In „Neen!", het orgaan van de Internationale Sosialistiese Anti-Oorlogsliga, welk blad ook een esperantorubriek heeft en in 't esperanto een resumee geeft van de inhoud, vonden we de volgende motie, aangenomen op het internationale kongres van deze organisatie:

MOTIE.

Het kongres der „I.S.A.O.L." van oordeel zijnde, dat alle middelen moeten gebruikt worden om de nationalistiese vloedgolf in de wereld te stuiten en menende dat het scheppen ener internationale verbinding niet alleen tot de leiders en tot vertalingen mag beperkt blijven;

Begroet met vreugde het verschijnen ener regelmatige „Esperanto-rubriek" in ons blad „Neen";

Beseft de grote waarde die het gebruik van Esperanto in het scheppen ener internationale mentaliteit bij onze leden kan hebben;

Zet alle afdelingen er toe aan in samenwerking met de Federatie van Arbeiders-Esperantisten, voor hun leden Esperantokursussen in te richten.

INGEZONDEN.

NOGMAALS — EEN OVERBODIG LEERBOEK.

In een sirkulaire gedateerd 16 September 1933 en verzonden aan alle afdelingsbestuurders oefent kdo J. W. Minke kritiek uit op „Interkontaktilo" en mijn stukje met red.-onderschrift in LE.

Op één zin uit dit epistel wil ik even ingaan omdat dit tegelijkertijd een rechtzetting is. Ik bedoel de zin, waarin Minke bekent, dat het geweigerde projekt en het nu uitgegeven leerboek geheel verschillend zijn. Staat hiermede dus vast, dat ik ten onrechte dit leerboek door de Federatie geweigerd noemde, in feite verandert er niets aan de strekking van mijn betoog. Men leze dan „dit leerboek, waarvan het **oorspronkelik** projekt door onze Federatie werd geweigerd".

Met dit al vermeen ik, dat de zaak er voor Minke niet beter op wordt. Onmiddellik toch rijst de vraag, waarom het projekt dan wel gewijzigd moest worden. Kon het Minke's eigen goedkeuring niet wegdragen en vond hij het zelf in z'n oorspronkelike toestand niet voor uitgave geschikt? Werd het dus terecht door onze Federatie geweigerd? Of moest het leerboek pasklaar gemaakt worden voor zekere eisen, die gesteld werden, wilde het voor uitgave in aanmerking komen? In het laatste geval zou het nog meer te betreuren zijn dat het verschenen is en ware het beter achterwege gebleven. Hoe het ook zij — onze kritiek op het leerboek **uit hoofde van de strekking** handhaven wij ten volle. En in dat opzicht is en blijft het: een overbodig leerboek!"

G. Vrees, Bussum.
Fed.-konsilantarano.

VOOR DE GEVORDERDEN.

De „daŭrigaj kursoj" beginnen weer, en menigeen wil z'n reeds opgedane kennis nu uitbreiden. Welnu men schaffe zich dan terstond aan:

La konsilanto pri la esperanta gramatiko, door G. J. Degenkamp (taalmoeilikheidjes in 't nederlands verklaard), 120 pag. f 0.85
La Gvidilo tra la esp. movado, door G. P. de Bruin (geheel esp.), 48 pag. .... - 0.40
Vóór 't eksamen A. Eks.-taken, oefeningen, raadgevingen enz. .... - 0.25

Alles keurig uitgevoerd voor f 1.50

Ook afzonderlik verkrijgbaar.
Nagenoeg alle esperanto-literatuur kan door ons uit grote voorraad geleverd worden.

Libro Servo FLE, Valentijnkade 2, Amsterdam (O.), Postgiro 111278.

DE ADLEL.

Nieuwe Esperantoliteratuur.

Men vroeg ons enige tijd geleden of het niet op de weg van onze Libro-Servo lag om de uitgave van goeie en goedkope literatuur te verzorgen.
Wij antwoordden, dat dit de taak was van SAT.
Welnu aan deze wens wordt tans gehoor gegeven.
Er is gesticht een onderneming waarvan de nederlandse naam luidt: „Vereniging voor de verbreiding van arbeiders esperanto-literatuur".
Het eerst verschijnende werk in vertaling is „La brava soldato Ŝvejk" van de Tsjechiese schrijver Haŝek.
Verder verschijnen een originele roman, een originele antologie, een vertaling van een werk van Upton Sinclair enz. *Alleen literatuur* zal in de Adlel verschijnen. Het gehele plan volgt spoedig.
Elk jaar zullen vijf flinke delen verschijnen, welke men in abonnement kan kopen voor slechts f 5.—.
We hopen, dat zeer velen onzer leden zullen intekenen. Men heeft daartoe gelegenheid *tot 15 Desember a.s.*
Bij intekening moet echter f 2.— worden betaald, terwijl de rest ad f 3.— in gedeelten het volgende jaar wordt voldaan.
Hier is nu weer een pracht gelegenheid om uw boekenschat uit te breiden met goeie esperantowerken tegen lage prijs. Men vorme spaarklubjes. Dan kan men ook gezamenlik bestellen, het geld geregeld overmaken enz. Laat dit punt prijken op alle afdelingsagenda's der komende weken. En laat het nu deelnemers stromen. Zij die intekenen (z.g. lid worden) op Intekenen en geld zenden, onder mededeling „por Adlel", aan Adm. SAT, Rue Boyer 23, Paris 20.

ONZE PERSDIENST.

Hieronder volgt een statisties overzicht van de in de landelike bladen van Mei, Junie en Julie 1933 verschenen artiekelen en persberichten, voorzover deze ons werden toegezonden

Wij vonden een geregelde *Esperanto-rubriek* in: De Fabrieksarbeider, De Fakkel, De Radiogids (VARA), Het Hoornsche Hop en Weesper Crt.
Een Esperanto-kursus in: De Arbeider, De Bussumsche Crt., Het Veilig Spoor en It Forban (Fries tijdschr.).
Berichten van onze persdienst in: Alg. Marine Weekblad 1 x, Bilthovensche Crt. 2 x, Cebu Nieuws, 1 x, Dagbl. v. R'dam 3 x, Dagbl. v. IJmuiden 6 x, De Baarnsche Koerier 2 x, De Bildtsche Post 1 x, De Fabrieksarbeider 1 x, De Fakkel 8 x, De Goede Tempelier 1 x, De Soester Crt. 2 x, Dordrechtsche Crt. 1 x, Het Contact 4 x, Het Hoornsche Hop 3 x, Het Volk 2 x, Kennemer Crt. 7 x, Kennemerland 3 x, Laakkwartier 8 x, Anti Oorlogs Liga „Neen" 1 x, N. Hoornsche Crt. 5 x, Rijper Nieuws en Advertentiebl. 1 x, Texelsche Crt. 2 x, Vianensche Crt. 3 x, en Volksblad 1 x.
Afdelings- en diverse persberichten in: A'dam Oost 10 x, Alkmaarsche Crt. 3 x, Alkmaarsche Post 3 x, Dagbl. v. IJmuiden 3 x, De Ambtenaar 4 x, De Bussumsche Crt. 2 x, De Crt. Het Nieuws v. d. Dag 2 x, De Goede Tempelier 3 x, De Telegraaf 1 x, De Zaanlander 1 x, Goudsche Volksbl. 1 x, Haagsche Crt. 3 x, Haarlemsch Dagbl. 1 x, Het Volk 6 x, Kennemer Crt. 3 x, Kennemerland 11 x, Laakkwartier 11 x, N. Bussumsche Crt. 3 x, N. Hoornsche Crt. 2 x, Onze Strijd 4 x, Orgaan v. d. C.B.P.T.T. 1 x, Spoorwijk's Weekblad 2 x, Texelsche Crt. 9 x, Vlissingsche Crt. 2 x, Volksbl. 2 x, Vooruit 3 x, en Voorwaarts 2 x.

Propaganda-artiekelen in: Blauwe Vaan 1 x, De Baarnsche Koerier 1 x, De Jonge Fabrieksarbeider 2 x, De Jonge Onthouder 2 x, Groot Eindhoven 1 x, Het Nieuwsblad v. West Friesland 1 x, Het Volk 1 x, Het Werklozen Blad 3 x, Jongeren Vredes Actie 1 x, Kennemer Crt. 4 x, Kennemerland 4 x, N. Hoornsche Crt. 4 x, Onze Strijd 1 x, Texelsche Crt. 4 x, Weekbl. Ned. Ver. v. Spooren Tramwegpers. 1 x en Zaansche Volk 1 x.

Om een betrouwbare statistiek te verkrijgen, dient ons alles te worden toegezonden, wat in de landelike bladen over Esp. wordt gepubliseerd en moeten wij op de medewerking van allen kunnen rekenen. Men zende dus alles wat verschijnt. Het is beter twee maal hetzelfde nieuws te ontvangen dan in het geheel niets.

INTERNACIA PEDAGOGIA REVUO

jam aperas dum pli ol 10 jaroj,
raportas pri internacia scienca pedagogio,
pri kongresoj kaj laboroj de la internaciaj instruistaj asocioj
pri lernejo kaj instruistaro en la diversaj landoj
pri Esperanto en lernejo kaj instruistaro
pri pedagogiaj kaj esperantaj verkoj
peradas interkorespondadon por instruistoj kaj lernantoj, estas organo de

Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esperantistaj (TAGE).

Jarabono por 6 kajeroj kostas (inkluzive la aneco de TAGE) f 2.50 nederlandaj guldenoj. Abonon kaj artikolojn sendu al la administranto, P. Korte, Schoolstraat 13, Veendam, (Nederlando).

STATISTIKO pri la kursoj en la sezono 1932—1933.

La trian fojon ni nun prezentas al nia membraro statistikon pri diversaj sciindaĵoj. Sed ne montriĝis, ke ĉiu plene komprenas kian grandan signifon povas havi kompleta statistiko. Ankaŭ ĉi fojon ne ĉiuj sekcioj resendis nian demandarliston. Kaj same kiel la antaŭan jaron nun denove necesis, ke ni sendu atentigon al la plimulto (60) el la sekcioj kaj distriktoj. Malgraŭ ĉio, 4 sekcioj sendis la liston nek informis nin pri la kaŭzo de la nesendo. Kelkaj sekcioj ne plene informis. Gekdoj, bone komprenu, ke nur preciza informado povas doni al la statistiko plenan valoron.

Kaj jen la rezulto. Temas pri la vintro 1932-1933. La nombrojn de la antaŭa vintro (1931-1932) ni donas inter ( ).
Temas pri 68 sekcioj (45) kaj unu (1) urba distrikto. (Pro la ankoraŭ mallonga ekzistado de la prov. distriktoj la informoj de ili ne havas valoron por ĉi statistiko. Krome nur kelkaj resendis la liston.) La sekcioj Coevorden, Tessel, Grouw kaj A'dam 6, la Haga kaj Rotterdama distriktoj ne resendis la statistikliston. Aranĝitaj estas 43 ekspozicioj (27) kaj 23 propagandaj kunvenoj (18). Unu ekspozicio daŭris 8 tagojn.

Kelkaj sekcioj propagandis per disdono de flugfolietoj kaj per anoncoj en diversaj gazetoj.
El tio rezultis 127 kursoj (94), inter kiuj 5 laŭ rekta metodo (7) kaj 6 infankursoj (2).
La kursojn ĉeestis en la komenco 2306 (1894) en la mezo 1326 (?) kaj ĉe la fino de la kursoj 1085 (?) Pri la nombro de partoprenantoj en la mezo kaj ĉe la fino ne ĉiuj nin informis.
Aliĝis al la federacio 728 (536) kaj kelkaj kursoj ankoraŭ ne estis finitaj.
28 sekcioj gvidis 39 kursojn (?) ekster sia rondo; partoprenataj de 581 kursanoj. Kiom aliĝis ni ne sciiĝis el la demandaro, sed ni scias, ke ekz. la sekcioj de la kontoristoj, fabriklaboristoj kaj tiu en Booms fondiĝis el tiaj kursoj.

Ni do entute havis 2887 kursanojn, ekskluzive la infankursojn (la antaŭan vintron kun la VARA kurso 2544). El la kursanoj de la unue nomitaj kursoj do aliĝis 31,13% (29%) Tiun rezulton ni akiris per „Nia Lernolibro", kiu de la plimulto estis uzata kaj por ĉiuj estis tute nova.

Jen la praktiko kaj la legantoj juĝu la asertojn pri ĝia netaŭgeco. Ni instruigu nin de la praktiko! 48 sekcioj uzis „Nia Lernolibro"-n, 2. „La Konsilanto"-n, 2. „Petro"-n kaj 5 Dirksen. Por la daŭrigaj kursoj, el kiuj 40 (30) estis organizataj en la somero dum kelkaj okazos en la vintro, la nombroj estas N.L. 10; K. 5; P. 5. Krome estis uzataj Triumfo de Esp-o, Blok, Eksamen-opgaven, Fundamenta Krestomatio, Witterijck, Rijpstra, Skriba Kurso, Gvidilo, ka.

La kotizoj por la kursoj varias de f 0.05 por ĉiu leciono, krom la lernolibro ĝis f 6.— por la tuta kurso inkluzive la lernolibron. Ankaŭ pri la rekte metoda gvidado la opinioj, kvankam tre malmultaj, estis tre diversaj. Pri la nombro da senlaboruloj en la kursoj ne venis sufiĉe taŭgaj informoj.
198 Fed.-membroj posedas la A-diplomon kaj 118 posedas B.

La grupkotizoj varias de 5-20 cendoj ĉiusemajne. Ankaŭ en Flandrio la grupkotizo, laŭ niaj cirkonstancoj komparitaj, estas tre malalta. Kelkaj sekcioj malpliigis la kotizon por la senlaboruloj kaj en kelkaj ili pagas neniom. Kelkaj malpliigis la kotizon por la geedzoj (almenaŭ laŭ la informoj nur kelkaj). Nun ni posedas liston de kursgvidantoj. Se do iu sekcio iun bezonas, ĝi turnu sin al ni kaj ni povas eble helpi ĝin. Gekdoj jen la rezulto kaj vi estas petataj la venontan fojon resendi la demandaron tiel, ke ĝi unue estas tute perfekta kaj due antaŭ la fiksita dato.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Sekr.: Postbus W. 6, Amsterdam-W. Libro-Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

MEN LEZE DEZE RUBRIEK STEEDS EN GOED!

Nia Lernolibro.
Zorgt dat ge er bij zijt!
Ons leerboek vliegt weg. We zijn al hard aan het derde duizendtal bezig. 2500 zijn er al verkocht.
Wacht dus niet te lang met uw bestelling, want dan zou het kunnen zijn, dat we uitverkocht waren. Alleen dan zullen we nog tot een twede oplaag overgaan, als de bestellingen voldoende zijn. Wacht dus niet.
Alleen gekartonneerd nog in voorraad.
Afdelingen 30% korting.

Het achtste duizendtal verschenen van onze brosjure!
Lieten we 5000 stuks drukken van „Wat ieder van het Esperanto weten moet" door G. P. de Bruin, al spoedig bleek, dat vele afdelingen aan wie een aantal in kommissie gestuurd was, daaraan niet genoeg hadden. Daarom lieten we nog 3000 drukken. Deze moeten ook ten spoedigste weg, opdat we spoedig wederom genoodzaakt zijn tot een derde oplaag. Laten nu ook de andere afdelingen eens voor de dag komen.
Voor 5 sent is zo'n brosjure altijd en overal te verkopen.
Hebben alle kursisten 'm al?

Eksamenboekje.
Het boekje **Vóór het eksamen A,** waarvan we maar 1000 stuks hadden, is nog verkrijgbaar ad f 0.25. Het is niet alleen geschikt voor eksamenkandidaten en studerenden maar ook voor klubavonden enz.
Afdelingen 20% korting.

Plena Vortaro.
De bestellingen lopen al. We kunnen nu 800 stuks goedkoop aanbieden. We hebben de termijn van vooruitbestelling verschoven tot 30 Nov. Tot die tijd geldt dus het aanbod voor onze leden van f 4.50, (gebonden) inplaats van min. f 6.—. Deze twede uitgave is een verbeterde druk.
Bij de bestelling vóór 30 November moet f 2.50 reeds worden voldaan, terwijl f 2.— betaald kan worden bij levering. De levering geschiedt franko en vrij van invoerrechten enz. vermoedelik begin Februarie. Gelegenheid tot sparen dus te over. De afdelingen, die spaarklubjes vormen, gelieven ons dit even mede te delen onder opgave van het aantal deelnemers. Om niemand teleur te hoeven stellen, delen we mede, dat we bereids de hand gelegd hebben op 800 stuks voor deze lagere prijs en daarmee ook het uitsluitende verkooprecht voor onze Libro Servo verkregen in het nederlands taalgebied. Iedere esperantist zij in het bezit van Plena Vortaro.

LE voor de kursisten.
20 sent per halfjaar.
In het belang van de afdn zelf, zij de afd.besturen aangeraden hun kursisten reeds van begin af aan mee te doen leven met onze Federatie, door hun LE te doen lezen. Daarvoor is geen jaarabonnement nodig.

Wij stellen daarom voor, dat ge maandeliks het voor uw kursisten benodigde aantal eksemplaren van ons blad afneemt tegen de prijs van *3 sent per st.* Ge kunt ze dan uw kursisten voor de zelfde prijs leveren. We sturen dan alle bladen aan één adres in de afd. Opdat de aantallen niet voortdurend wijzigen, lijkt het ons gemakkelik voor de afdn een regeling te treffen met de *kursisten,* dat zij reeds nu bijv. *20 sent betalen voor de levering gedurende 6 maanden van LE.*

Zo blijft zelfs het kontakt nog bewaard met hen, die de kursus verlaten. Het verdient aanbeveling de aantallen af te ronden op 5 of 10. Alleen indien mogelik leveren we nog beginnende bij het Oktobernummer.

Raambiljet.
Hiervan verkochten we ongeveer 1500. Waar we er 5000 hadden, kunnen we dus nog steeds dit mooie biljet leveren. Prijs 5 sent.

Kwartaalstaten.
Deze zijn nog niet door alle afdelingen ingezonden. Het is niet meer nodig deze in duplo te zenden. Stuur ze **niet als drukwerk,** maar als brief. Men veroorzaakt hierdoor voor ons strafport.

UIT DE FED. BEST. VERG.

Uit de vergadering van 7 en 21 September. Aan de hand van enige ingekomen korrespondentie wordt de verhouding tussen de LEA-oj en SAT in verband met de oprichting van ISE aan een nadere beschouwing onderworpen. Aan alle LEA-oj wordt de verklaring, die uit naam der federatie reeds op het SAT-kongres (zie blz. 3 van het kongresrapport in S-ulo No. 409 van 25 September 1931) reeds is ter kennis gebracht, toegezonden, met het verzoek haar te onderschrijven en in haar orgaan te publiseren. Van SAT kwam binnen een mededeling en een voorstel betreffende de 2e uitgave van Plena Vortaro. Bij aankoop van 800 zal de federatie het alleenverkooprecht verkrijgen. De prijs zal zeer waarschijnlik weer f 6.— worden, terwijl verschillende vernieuwingen en verbeteringen zullen worden aangebracht. De eerste helft moet worden betaald bij de eerste oproep, de andere helft bij aflevering. Verder wordt besloten aan die leden, die voor 30 November een eksemplaar bestellen 25% reduksie te geven.
De zaak „Minke" wordt nu besproken. *Het federatie-bestuur stelt daarbij vast, dat Minke geen enkele bemerking heeft ingestuurd op „Nia Lernolibro", noch zijn projekt ter inzage gegeven.* Daarop wordt besloten, dat het federatie-bestuur, aangezien zij geen vertrouwen meer kan stellen in deze SAT-peranto, de 2e helft der f 50, die bestemd zijn voor de SAT-propaganda in ons taalgebied niet meer aan hem uit te keren maar zelf voor de SAT-doeleinden te gebruiken. Van kdo De Wit kwam een schrijven binnen, waarin hij meedeelt, dat de j.l. SAT-vergadering een kommissie heeft benoemd, om te onderzoeken of Minke kan gehandhaafd worden als SAT-peranto en inlichtingen vraagt over deze zaak. Red. en sekr. zullen hem inlichten. Waar Minke in zijn afdeling zelf een tentoontelling heeft belegd juist een week voor de afd.-tentoonstelling en propaganda maakt voor een kursus buiten de afd. ten einde aldaar zijn boek te doen gebruiken is afd. Adam II plotseling verplicht ekstra uitgaven te doen, welke wegens dezelver slechte finansieele toestand door de fed.-kas zullen worden gedragen. IvAO vroeg enige inlichtingen omtrent het organiseren van een schriftelike kursus, die haar zullen worden toegezonden. Van het IVV kwam een schrijven binnen, waarin zij de weigering van een esp.-tentoonstelling tijdens haar kongres verklaart. Aan onze afdeling Brussel zal daaromtrent inlichtingen worden gevraagd. Het distrikt Noord-Holland vraagt f 30 ter leen, wat toegestaan wordt. Enkele andere zaken werden nog besproken, korrespondentie en rapporten afgehandeld.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.
Sekr.: Assumburgstr. 18, Beverwijk.
De tentoonstelling te Alkmaar is beëindigd. Het aantal bezoekers bedroeg pl.m. 125. Dit had wel even beter kunnen zijn. De bereikte suksessen zijn echter veel beter: een nieuwe afdeling en een kursus! Kdo Spaan uit afd. West-Graftdijk zal de leiding van de nieuwe afdeling op zich nemen. De nieuwe kursus wordt geleid door kdo Mets uit Amsterdam.
Afdelingsbestuurders!
Zijt ge tevreden over ons werk? Wij nog lang niet! Steeds meer en meer wordt onze hulp gevraagd en wij trachten deze ook te verlenen. Echter wordt ons werken erg bemoeilikt door de slechte kontributie-afdracht. Reeds hebben we noodgedwongen een lening bij de Fed. moeten sluiten en ook zelf moeten bijspringen. Dit kan echter niet zo voortgaan. Willen dus de ietwat „langzame afdelingen" eens even denken aan onze penningmeester, kdo H. Schmidt, Halstraat 22 b, Zaandam?

DISTRIKT ZEELAND.
Ĉar ni kolektas ekspoziciomaterialon, ni petas al niaj kamaradoj, sendi ĉiajn objektojn esperantajn al la distrikta peranto kdo Houtekamer, Nieuwstraat N 62, Souburg.

DISTRIKT AMSTERDAM.
Sekr. Graaf Florisstraat 13.
EKSKURSIE
op Zondag 22 Oktober. Herfsttinten-wandeling. Vertrek naar Hilversum per Gooise Tram 7 uur 30 van W.P. (retour f 1.—), 7 uur 49 van Diemerbrug (f 0.90), of per spoor om 8 uur 15 van C.S., 8.23 M.P. (f 0.95). Alleen goed geoefenden kunnen per fiets naar Hilversum: vertrek uiterlik 6 uur 45 van de Hartveldsche Brug. Denk om de lantaarns! De wandeling zal de 20 K.M. niet overschrijden. Aankomst Gooise W.P. 18 uur 6.

DISTRIKT DEN HAAG.
Sekretariaat: J. Camphuysstraat 192.
Kvankam la rezultaton de la Haga propagando ni ne povas nomi malbona, mi tamen ĉi-loke volas malŝarĝi mian koron.
Oni scias, ke en Hago ekzistas propaganda komitato, kiu aranĝis la propagandon por la tuta distrikto.
Ĉi tiu komitato, laŭ onidiroj, bone aranĝis la diversajn propagandagadojn, i.a. bicikladojn tra ĉiuj urbaj kvartaloj, propagandbudojn sur la publika vendejo kaj dutagan ekspozicion.
Ĉiuj komitatanoj streĉis siajn fortojn por kiel eble plej multe sukcesigi ĉi tiujn niajn planojn. Sed kiel kunlaboris la Hagaj membroj?
Ni rigardu la bicikladojn. La Haga distrikto nombras proksimume 200 membrojn. La ununan bicikladon partoprenis 23 gekdoj, la duan 25, la trian 27, ĝi estis la rekordo! sed la lastan bicikladon nur partoprenis 14 gekdoj. Ĝi estis hontindaĵo por la Haga Esperantistaro, ĉar ĉe la kapo eĉ biciklis 2 policanoj por la ordo. Ankaŭ la teniĝo de 'l eminentuloj el nia distrikto estis, rilate la propagandon, tre „entuziasma".
Ekzemple dum la dutaga ekspozicio ni ne vidis 2 trionojn de la distriktestraro. Ĉu eble ili sin sentas tro altrangaj por montri ioman intereson pri la propagando? Oni povus atendi ke ili certe estus donintaj la ekzemplon, tamen ankaŭ pri tio trafis nin seniluziiĝo.
Ofte ŝajnas al mi, ke en Hago grandparte mankas la entuziasmiga spirito, tiom bezonata por kreskigi nian movadon, kelkfoje mi jam renkontis tian nedetrueblan „malvarmsangecon" ke mi tre inklinis insultaĉi tiujn „nenaturajn kreaĵojn".
Hagaj „senentuziasmuloj" provu estonte forigi vian apation kaj ne lasu ĉion al kelkuloj, sed kunlaboru laŭpove por ke nia afero bone marŝadu!

La prez. de la P.K., Schwartz.

UIT DE AFDELINGEN

Zie ook „Agenda".

AFD. A'DAM V.
Sekr. De Kempenaerstraat 58[1]
La grupo „Zamenhofa" sciigas, ke ek de Oktobro funkcias kiel sekretario de ĉi tiu sekcio kdo F. ten Hagen, De Kempenaerstraat 58[1], **West.**
La lastokazinta interna kunveno elektis la kdojn Barbiers kaj Marsman kiel estraranojn.
Nia grupo okazigas kvar kursojn por komencantoj, je dimanĉmateno, lund-, merkredokaj ĵaudvespero. Infankurson je sabattagmezo.
Ankoraŭ kelkaj gekdoj povas partopreni kurson por la A-ekzameno. Kaptu la okazon partopreni nian skriban kurson por la B-ekzameno. Informoj: Mardvespere en Zamenhofa Hejmo, Hudsonstraat 127 kaj ĉe kdo H. van Lier, Schaepmanstraat 5[1], W.

AFD. A'DAM IX. Sekr. Barentzstraat 71.
Ni dum 2 tagoj devis aranĝi ĉion; por ke bonfunkciu la Esp. ekspozicio dum la tenita kermeso en la infanludĝardeno „Centraal" de la 19a de Aŭg. ĝis la 27a de Aŭg. Ne povinte akiri materialon de nia movado, ni per propra materialo plenigis la senpage akiritajn du tendojn. La rezulto estis ke ĉiuj elvokis „Ne, tian sukceson dum tiu kermeso, mi ne atendis". Post la ekspozicio en la ejo de la Zuiderspeeltuin ni sciigos la tutan nombron. Sed oni ne forgesu la instigintajn radio-dissendojn. Ankaŭ nia eta ekspozicio estas vizitita de Germana, tri Svisaj kaj de du Japanaj gekdoj, unu el ĉi tiuj komencis lerni Esperanton antaŭ monato. Vere ni estas tre kontentaj kaj esprimas nian koran dankon al la estraro de la ludĝardeno „Centraal" pro la plena helpo al nia grupo. Gekdoj enpenetru tie, kie vi povas kaj vi certe akiros sukcesojn.
Esperantistoj sciu vian devon, partoprenu al viaj klubvesperoj kaj ne lasu la laboron al kelkaj; ni ĉiuj klubanoj propagandu kaj varbu kursanojn.

Otsen.

AFD. A'DAM X. „La Espero".
Sekr. Knollendamstraat 15.
In September openden we ons eigen klublokaal in de Van Beuningenstraat 66.
Een simpele mededeling, voorwaar! Bestuur en leden weten echter, dat deze zin de bekroning inhoudt van een stuk werk, dat door liefde en offervaardigheid voor onze beweging is tot stand gebracht. Dit is een konkreet resultaat, verkregen door kameraadschappelike eensgezindheid, die onmisbaar, ja zelfs vereiste is, om een ideaal te verwerkeliken.
Het is dan ook begrijpelik, dat de opening een feestelik karakter droeg. Na het offisieele gedeelte droeg kdo J. Vrees enige humoristiese liederen voor, een parodie op het bekende „ jo jo"-lied in het Esp. wat veel vrolikheid verwekte. Het mandoline-klubje „La Kwarteto" uit leden onzer afdeling, verwerkte een aardig programma, waarvoor dit klubje menig welverdiend applausje ontving.
Kdo Broer, die slechts één kursus heeft gevolgd, schonk de afdeling bij deze gelegenheid een toepasselik klubliedje, hetgeen bewijst, dat men na een half jaar studie reeds in staat is een aardig Esp.-versje te scheppen. Aan het slot van de avond spoorde de voorzitter, kdo Muller, de leden aan om alle zeilen bij te zetten om de tentoonstelling te doen slagen en het werven van kursisten flink ter hand tet nemen in het belang van de Federatie en onze afdeling.
Met een forse Internationale werd deze prettige avond besloten.

AFD. A'DAM XIII. „Liberiga Stelo".
Sekr. Hygiëaplein 14[2].
In onze huishoudelike vergadering van 6 September werd o.a. het royement onzer leden Klatil besproken.
De houding van het afdelingsbestuur, dat zowel schriftelik als mondeling op de Konsilantaro-kunveno dit royement had bestreden, werd algemeen goedgekeurd. Besloten werd aan gekdoj Klatil te schrijven, dat hun royement ten zeerste door de groep wordt betreurd en hen te bedanken voor de sedert de oprichting onzer afdeling door hen verleende medewerking, welke wij slechts zeer node zullen missen.
In de ontstane vakatures werd voorzien door de verkiezing van kdo v. Duyvenbode als bestuurslid en van kdo Westerneng tot lid der Kontrole-kommissie.

L. P.

AFD. A'DAM XV. „Ĉiam Antaŭen".
Sekr. Wognumerstraat 104, Nieuwendam.
Zaterdag 16 en Zondag 17 September hielden wij onze tentoonstelling te Nieuwendam. Het bezoek was goed en de zaal was smaakvol en gezellig ingericht. De bezoekers werden in de gelegenheid gesteld gratis een kopje tee te gebruiken, aangeboden door de firma Keg's Groothandel te Zaandam, terwijl de firma v. d. Leert te Nieuwendam een komplete radio-installatie had aangebracht. Beide firma's brengen wij ook van deze plaats nogmaals onze hartelike dank. Donderdag 21 September volgde op dit alles nog een openbare les met een toneelstukje door enige onzer leden. Hetgeen geboden werd viel zeer in de smaak. De openbare les door kdo Mets beantwoordde geheel aan het doel, waarvoor wij hem dan ook gaarne dank zeggen. Mede aan zijn medewerking danken wij het, dat wij nu met 45 kursisten de winter ingaan. Kaj nun gekamaradoj „Ĉiam Antaŭen".

A. C. Otter, sekretaris.

AFD. APELDOORN.
Sekr.: Arnhemscheweg 67.
Dum la somero ni faris dimanĉajn ekskursojn bicikle kun la alia Esperantistoj. Ĝi propagandis la lingvon per akcepto de svisaj gastoj kaj kunlaboris ĉe ekspozicio de LEEN kaj prelego de Bleier el Budapest pri literaturo. Ĝi nun planis vesperan kunvenon por aŭdi raporton de kdo Eijkenaar pri la Stokholma kongreso kaj priparolos, se eble, en kelkaj sindikataj kunvenoj la intereson, kiun havas laboristoj ĉe la studado de Esperanto.

M. G. K.

AFD. BEVERWIJK.
Sekr. Alkmaarscheweg 194, Wijk aan Duin.
Beverwijk? Jawel! Na een vakansie van pl.m. 8 weken zijn wij wederom met frisse moed begonnen. Gedurende de vakansie heeft het bestuur zich bezig gehouden met de vraag, op welke manier we onze afdeling het best konden dienen. Besloten is het inwendige van ons klubje te verrijken met de spreek- en aanhoorkunst in onze taal, het Esperanto.
Daarom besloten wij onze vriend J. Bruckenberger uit Oostenrijk, tans wonende te Amsterdam, op onze Vrijdagavonden uit te nodigen, waarvoor hij zich gaarne beschikbaar stelde. We hopen dat de lakse vrienden, hun laksheid vergeten en ook elke Vrijdagavond presies 8 uur in ons lokaal, school Villapark, aanwezig zullen zijn.

Namens het bestuur:
B. Polder, sekretaris.

AFD. BUSSUM.
Sekr. Korte Godelindestr. 10.
Nia ekspozicio okazinta dum la dua kaj tria de Septembro bonege sukcesis. Precipe dum la sabatvespero. Dum ĉi tiuj tagoj ni gajnis 13 (dek tri) kursanojn. Vere, bela sukceso!
Ni tre dankas la gehelpintojn, precipe nian gvidanton kdon Vrees kaj la muzikservinton kdo Heijermans. Ĉar ili havas la plej grandan parton en la sukceso de nia ekspozicio.
La estonteco estu al Esperanto!

A. Snijders, sekr.

AFD. BRUSSEL.
Sekr. Trambediendenhuis, Priemstraat 17.
Vanaf 23 September zullen de vlaams sprekende esperantisten voorlopig elke Zaterdag om 20 uur in het lokaal bijeenkomen. Indien er belangstelling bestaat zullen wij gedurende die bijeenkomsten een leergang op touw zetten.
De SAT-vergaderingen worden elke Donderdag om 20 uur voortgezet. De nieuwe vergaderplaats is zaal 21 tussen het 2e en 3e verdiep.

AFD. DELFT.
Sekr.: Nieuwsteeg 21.
Onze afd. hield op Zondag 24 September voor een goed gevulde zaal haar propaganda-avond en vierde tevens haar 5-jarig bestaan. Nadat de voorzitter het openingswoord had gesproken, deelde deze mede dat wij met tevredenheid op het afgelopen jaar kunnen terugzien. Hij nodigde daarna de afgestudeerde kursisten op het toneel te komen om gezamenlik enige liederen te zingen. Onze onderwijzer, kdo Gaemers, werd namens de kursisten een aandenken geschonken Het jongste Esperantistje am. Schouten deklameerde daarna „La vojo" van Dr. Zamenhof. Kdo Wels sprak een propagandawoord en wees op het ideaal en het internationale kontakt onder de arbeiders. Voorts werd het woord gevoerd door de voorzitter van de R.K. Esperanto-klub en kdo v. Scheepen uit Voorburg. Deze laatste prees de aktieve arbeid van de Delftse afd. en spoorde de jongeren aan ook hieraan deel te nemen. Na een korte pauze werd het toneelstukje „La du vojoj" in het esperanto opgevoerd. Ook onze blinde geestverwanten werden niet vergeten. In de pauze konden wij **35 kursisten** boeken, zodat de Delftse afdeling met genoegen op deze welgeslaagde propaganda-avond kan terugzien.

De sekretaris.

AFD. DORDRECHT. („Frateco")
Sekr. Hoekenessestr. 46.
Kiel oni jam scias nia sekcio aranĝos, kune kun la Instituto de Laborista Klerigo, tri kursojn, nome:
Kurson A: por tiuj, kiuj ne plu studadis post siaj lernjaroj en la elementa lernejo.

Kurson B: por tiuj, kiuj restis ne tute sen ia studado post siaj lernjaroj, kaj
Kurson C: por tiuj, kiuj jam studadis Esperanton.
Ni instigas niajn membrojn fari propagandon kiel eble plej multe por tiuj ĉi kursoj inter iliaj amikoj, parencoj, ktp. Ĉiu kunlaboru!
Scholten, sekretario.

AFD. ENSCHEDE. Sekr.: Penninkstraat 14.
Onze afdeling verspreidde 5000 vlugschriften van de Federatie met mededeling over onze kursus. Tevens zijn er een 40-tal raambiljetten uitgehangen. Het resultaat is echter tot nu toe zeer gering. Wij zullen nu nog een poging doen door middel van advertenties. Wij betrokken 100 eks. van onze nieuwe propaganda-brosjure. Dank zij de ijver van een deel onzer leden is het grootste deel er van reeds aan de man gebracht. Kdo Sterk verkocht in korte tijd niet minder dan 31 stuks plus 5 eks. van Arbeiders-Esperantisme. Bijna al onze leden hebben een eksemplaar van „Vóór het Eksamen", waaruit we in de komende weken gaan studeren. Onze laatste bijeenkomsten waren goed bezocht. Laat dit zo blijven, kameraden. Allen aan het werk voor onze beweging!

AFD. GENT.
Sekr. Scheepslosserstraat 21.
Door scheuring in onze groep veroorzaakt, werd op de vergadering van 23 September overgegaan tot de verkiezing van twee nieuwe bestuursleden. Kam. Richard Vanderhaeghen werd aangesteld als voorlopig voorzitter (tot de volgende jaarlikse verkiezingen) en kdino M. Lycke tot bibliotekaris.
De leden worden dringend verzocht regelmatig de vergaderingen bij te wonen ten einde niet onwetend te blijven.

Kameraden!

Deze leden die afwezig waren bij de laatste vergaderingen hebben dan uit LE vernomen dat kameraad Lazare Muŝiĥ uitgesloten werd wegens handelingen strijdende tegen de Federatie.
Om zijn woede te koelen tegenover de Federatie en onze plaatselike groep, tracht nu diezelfde kameraad onze afd. te scheuren. Hij hitst onderduims al onze leden op de groep te verlaten en zich rond hem te scharen om een seksie te vormen voor ISE, bewerende dat de Federatie niets doet voor de arbeiders en niet genoeg sosialisties handelt! Twee lamzielige (of àl te heet gebakken) leden lieten zich meeslepen. Deze op hun beurt trokken andere soortgelijken weg.
Kameraden! Laat u niet leiden door ontevredenen **die zelf nooit iets goeds voor onze beweging gedaan hebben!**
Op onze vergaderingen moogt ge uwe gedachten en wensen uitdrukken, er wordt zo mogelik steeds aan voldaan. Achter de rug en buiten de vergaderingen behoeft er niet gekritiseerd te worden. Vergeet niet dat onderduimse handelingen altijd oneerlik zijn. Kameraden overweegt en weet waarheen ge wilt!
Corry de Cock.

AFD. DEN HAAG II.
Kontrolinte la kason ni esprimas dankon al nia kasisto kdo F. Broekhuizen pro la preciza prizorgado de la kaslibroj de sekcio II.
Kdino W. Basservee-Moscheepen.
Kdo Kant.

AFD. HAARLEM.
Sekr. Gasthuisvest 31 rood.
La okan de Septembro nia grupo okazigis kunvenon en la Centrale. La intereso por tiu ĉi kunveno estis kontentiga.
Pro fondo de nova grupo en Haarlem-Noord eksiĝis kelkaj gekdoj i.a. Kdo Schoon(prezidanto) kaj Agosti (sekretario), kiuj lastaj kdoj ĉiam, nekontraŭdireble, estis la plej diligentaj anoj de la sekcio. Ni deziras al ili en la nova rondo plensukceson. Por anstataŭi la nomitajn estraranojn la sekcio elektis kiel sekretarion subskribinton, kiu samtempe plenumos la funkcion de prezidanto, kaj kdinon Stinne.

La grupo starigos ankaŭ ĉi jare daŭrigan kurson, kiu estonte okazos je Mardvespere de la 8a-10a horo en la Centrale.
La sekretario, Stiekel.

AFD. HEERLEN.
Sekr. Vorstenstraat 60.
Onze groep leed een zwaar verlies, doordat de Ned. Spoorwegen onze voorzitter, kdo v. d. Veer, overplaatste naar Kralingsche Veer. Kdo v. d. Veer was de oprichter van onze groep en tot zijn overplaatsing voorzitter. Geen werk was hem te veel, geen weg te lang, als hij iets kon doen voor onze beweging. Het zal voor onze nieuwe voorzitter, kdo Nijkamp, een zware taak zijn, zijn werk met evenveel energie en toewijding te vervullen als zijn voorganger. Wij wensen aan kdo v. d. Veer en zijn huisgenooten veel geluk toe in hun nieuwe woonplaats.
Zondag 1 Oktober hield de afdeling Heerlen een tentoonstelling in een lokaal van de Neutrale Volksschool. Het bezoek was bevredigend.
's Avonds van dezelfde dag een feestavondje, waar de voorzitter van de Alg. Ned. Mijnwerkersbond, kdo v. d. Bilt, de arbeiders opwekte Esperanto te leren. Uit zijn ervaring vertelde hij enige staaltjes hoe op internationale kongressen, ten gevolge van de taalverscheidenheid, tijd en geld verknoeid wordt met vertalingen die vaak nog niet juist zijn. Voor de nieuwe kursussen gaven zich ongeveer 30 personen op.

AFD. HILLEGERSBERG.
Komenciĝis Csehmetoda kurso la 16an de Okt. je la 8a. Gebouw „Onze Woning", Van de Veldelaan 20, Hillegersberg.

AFD. KOOG ZAANDIJK.
Sekr. Rozenstraat 18.
La 5an de Septembro ni okazigis propagandan kunvenon en la „propra konstruaĵo".
La distrikto N.-H. zorgis pri tukoj kaj propagando-materialo. La salono estis feste arànĝita. Ĉeestis proksimume dudek personoj. Kdo v. Wijngaarden (sekr. distrikto N.-H.) faris belan paroladon pri Esperanto. Ĉe la fino ni enskribis ok personojn por la komenca kurso. La estraro esprimis sian dankon al la distrikto N.-H. pro la helpo.

AFD. LEEUWARDEN.
Onze afdeling vergaderde op Vrijdag 8 September in „Ons Gebouw". De afdeling nam als aparte groep deel aan de demonstratie van partij en vakbeweging, gehouden in Drachten op Zondag 20 Augustus en in zijn openingswoord betreurt de voorzitter het, dat niet meer leden daar aanwezig waren en optrokken achter onze vlag. De verschijning van het leerboek van kdo Minke werd voor kennisgeving aangenomen.
Kdo Brinkman, die in Budapest een van zijn korrespondenten bezocht, gaf daarna een mooi verslag van zijn reis.

AFD. STADSKANAAL.
Sekr. Eemskade H 248.
Het Instituut voor Arbeiders Ontwikkeling zal de 11e November een avond organiseren met als spreker Garmt Stuiveling. In overleg met het Instiuut zal onze afdeling hieraan een tentoonstelling van Esperanto verbinden, terwijl onze afdelingsvoorzitter een korte toespraak zal houden over Esperanto. Plaats wordt door het Instiuut nader bekend gemaakt.
Waar deze avond wellicht vele bezoekers trekt, zal getracht worden een kursus voor beginners op te richten voor instituutleden. Wij rekenen op de medewerking van alle leden.
Op 25 Oktober houden we nog een bijeenkomst bij kam. G. B. Bos, Boerendiep, Stadskanaal, waar nog een en ander wordt besproken.
Dien avond tevens verkiezing nieuwe penningmeester en aanwijzing nieuw lid distriktsbestuur. Komt dus allen.
De sekr., B. Muntendam.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esperato". Sekr. Zandweg 119, Wormer.
Nia unua kunveno en Septembro estis brila sukceso, al kio la ĉeesto de kdo Aarse kies parolado pri „Impresoj el Svedio" kun ŝtrecita atento kaj plaĉo estis aŭskultata. Kdo Van Nek petis la opinion de kdo Aarse pri la rekta metodo. Kdo Aarse fervore defendis ĝin. Kino Bruyn-Bas informis pri la tiea abstinenca movado. La Bontemplana movado estas tie la ununura abstinenca organizaĵo.
Kdo Jo Nielen gvidos nian lokan kurson. La sekretario skribos artikoletojn por la loka gazetaro.
Kunveno de la 18a. Ree ni traktis la Vintroprojekton, ricevis sufiĉe da proponoj kaj indikoj, tial ke la estraro decidis kunmeti la projekton. Ni balotis pri 3 novaj anoj, kiuj estis akceptataj. La nova fenestra afiŝo estis nur admirata. Kelkajn ni gluigos sur la komunumajn tabulojn. Iu kdo informis pri la biblioteko. La sekr. promesis baldaŭ pretigi ĝin. La broŝuro „Wat ieder van Esperanto weten moet" estis disdonata, poste ni buŝe tradukis ĝis la fermo. Ĉeestis 14 personoj.
Nia lasta kunveno de ĉi monato denove bone estis vizitita. Kopio de la letero, sendita de la fed-estraro al gekdoj Groenestein, estis voĉlegata. Propono de la sekr. aĉeti de sro Bleier kelkajn librojn por nia biblioteko, estis akceptita.

AFD. ZAANDAM. Estrarejo: Zuiddijk 362.
Membro-kunveno Dimanĉon la 8an de Oktobro.
Pli ol dudek gemembroj ĉeestis. Kial forrestis la aliaj? Niaj kursoj en Oostzaan kaj Westzaan jam marŝas. La kunveno decidis ke la membroj havas la rajton ankaŭ inviti neanojn al la konversacio-vesperoj. Ni decidis sendi al ĉiuj anoj 5 ekzemplerojn de la broŝuro „Wat ieder van Esperanto weten moet", por forvendi. Tio povas kaj estas necesa. Ni akceptis unuanime la proponitan starpunkton de la estraro rilate la neŭtralan Esp. movadon. Ni decidis aperigi „informilo"n kiun ni senpage liveros al niaj membroj k.a.

AFD. ZWOLLE.
Sekr. St. Jozefstraat 4.
Driemaandelikse vergadering op 7 Sept.
Als de voorzitter de vergadering opent en de twee nieuwe leden verwelkomt, is de helft der leden aanwezig. Na de mededelingen en behandeling der ingekomen stukken, wordt met de bespreking der winterkursus begonnen. Er worden 3 kursussen gehouden n.l. 1e voor beginners, 2e voor gevorderden en 3e voor meergevorderden.
De kursusen worden waarschijnlik in Palvu gehouden met uitzondering van kursus 3, welke ten huize van kdino Frank gehouden wordt. Voor kursus 1 wordt het leerboek der Federatie gebruikt. De kosten voor beginners is vastgesteld op 25 sent per lid per week.
De 3000 bestelde strooibiljetten en de nog aanwezige oude voorraad, samen pl.m. 600, worden door de gehele stad verspreid.
Voor het arangeren der Zamenhofavond werd weer een kommissie van 4 leden benoemd. Om half elf sloot de voorzitter deze zeer goed geslaagde bijeenkomst.
J. Lievestro, sekr.

Kolporteert steeds en overal met onze brosjures.

Van de Redaksie.

Wegens overvloed van distrikts- en afdelingsberichten moest veel worden bekort en kon Agenda en veel andere kopie niet geplaatst worden.

Volgend nummer verschijnt 11 November.